

# SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

## Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

### "SLOVENSKI NAROD"

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

|                         |               |
|-------------------------|---------------|
| Za vse leto . . . . .   | 13 gld. — kr. |
| „ pol leta . . . . .    | 6 „ 50 „      |
| „ četrt leta . . . . .  | 3 „ 30 „      |
| „ jeden mesec . . . . . | 1 „ 10 „      |

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

|                         |               |
|-------------------------|---------------|
| Za vse leto . . . . .   | 15 gld. — kr. |
| „ pol leta . . . . .    | 8 „ — „       |
| „ četrt leta . . . . .  | 4 „ — „       |
| „ jeden mesec . . . . . | 1 „ 40 „      |

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

## Slovensko višjo deklinško šolo že imamo — če se obstoječe postave izpeljejo.

(Na adresu slavnega c. kr. deželnega šolskega sveta v Ljubljani.)

Pred 4 ali 5 leti ni bilo še v Ljubljani toliko šol za deklice, kolikor jih je dan danes. Takrat so bile višje organizovane deklinške šole nemške, n. pr. notranja šola pri č. Uršulinkah, nižje organizovane (4 in 5 razrednice) pa slovensko-nemške, n. pr. pri sv. Jakobu in vnanja šola v samostanu. Takrat, t. j. pri priliki pred 4 ali 5 leti se je menda v glavi velikega in bogatega rodoljuba, gosp. Gorupa rodila želja, podpirati ustanovitev slovenske višje deklinške šole v Ljubljani. Na dan je stopil s svojo velikodušno ponudbo še le leta 1888, o priliki cesarske štiridesetletnice.

V teku 4 ali 5 let se je pa v Ljubljani gledé deklinških šol veliko spremenilo.

S šolskim letom 1890/91 otvorila se je pri sv. Jakobu slovenska osemrazredna ljudska šola za deklice, in prej že je bila pri č. Uršulinkah tudi že jednaka privatna slovenska osemrazrednica za deklice. Č. nune so pa še za one deklice, ki dovršijo osemrazredno šolo, osnovala pod imenom gospodinske šole nadaljevalno šolo. Imamo torej že zdaj precej veliko šol in razredov za našo slovensko deklinško mladino. In ti višji razredi niso posebno dobro obiskani, pri sv. Jakobu ima 6. razred morebiti okoli 25, 7. razred okoli 20 in 8. razred ne dosti čez 10 deklic. Tudi pri nunah ne bodo vsopredni razredi ondotne slovenske (zunanje) šole dosti bolj obiskovani, vsaj ima nova odprta gospodinska šola le 5 gojenk. In če se odpre še nova slovenska deklinška šola pod imenom „višja deklinška šola“ ali „deklinška meščanska šola“ tudi ne bode imela prevelikega števila učenk, zlasti če bode nova šola bolj podobna srednji nego ljudski šoli.

In Gorupovega darila vender ne bomo odbili? Kako se torej temu ognemo?

Postava in ukazi naj se izvršujejo! Čemu so pač tudi izdani?

Paragraf 5. postave z dne 29. aprila 1873 se glasi: V vsakem šolskem okraji naj se napravi najmanj jedna meščanska šola. (Ljubljanski mestni okraj pa še nima nobene.)

Učni načrt za osemrazredne meščanske šole je v zmislu v. ministerske naredbe od 18. maja 1874, 6549, bistveno isti, kakor za osemrazredno ljudsko šolo. Kjer je torej osemrazredna ljudska šola je torej skoro toliko, kakor osemrazredna meščanska šola.

V zmislu ministerske naredbe z dne 8. junija 1883 se pa morajo vse osemrazredne ljudske šole (točka 1.) spremeniti v splošno ljudsko in trirazredno meščansko šolo. V zmislu točke 5 iste naredbe bi se bila morala v Ljubljani pri sv. Jakobu mesto 6., 7. in 8. razreda ljudske šole ustanoviti meščanska šola. — Temu slavnemu c. kr. deželni šolski svet še lahko v okom pride, ako proglasi še 6., 7. in 8. razred deklinške šole pri sv. Jakobu za meščansko šolo, na kateri začasno lahko še vse sedanje učiteljske moči

poučujejo, le naložiti je treba 3 ali 4 učiteljicam tega zavoda, da napravijo izpit za meščanske šole in vodstvu, da se za novo šolo, ki lahko pod istim vodstvom ostane, da sestavi v zmislu ministerske naredbe z dne 8. junija 1883 potrebni načrt. Tako v 2 šoli, v ljudsko in meščansko šolo, razdeljen zavod pri sv. Jakobu, ustrezal bode postavam, naredbam in g. Gorupovi ponudbi.

Meščanska šola pri sv. Jakobu bode v istini višja deklinška šola slovenska. Mesto ima potem pravico do bolniškega poslopja, učenke na prvi slovenski deklinški meščanski šoli v Ljubljani do 10 ustanov po 200 gld., katere je blagovolil slavnemu domoljubu s tako šolo združiti. Koliko bode pa to stalo na leto? Od začetka nič, pozneje 1000 gld.

## Deželni zbor kranjski.

(XIV. seja, dné 24. novembra leta 1890.)

(Konec.)

Finačni odsek nasvetuje:

I. Skupna potreščina deželnega zaklada za l. 1891. v znesku 924.942 gld. in zaklada v znesku 62.670 gld., torej z nedostatom 862.272 gld. se potrdi.

II. Za potrebno pokritje nedostaka v znesku 862.272 gld. naj se za l. 1891. pobira:

1.) 40% priklado na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa v znesku 143.955 gld.

2.) sledeče naklade:

a) od porabljenih likerjev in vseh poslajenih opojnih tekočin brez razločka na stopinje alkoholovine od hektolitra po 6 gld.;  
b) od vseh porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100 delnega alkoholometra za vsako hektolitersko stopinjo 18 kr., v skupnem znesku 170.000 gld.

3. 28% priklado na vso predpisano vsoto vseh neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami vred v znesku 422.756 gld.

4.) Primankljev 125.561 gld. naj se pokrije z blagajnično gotovino. Da je pa v deželni blagajnici potrebne gotovine, se deželnemu odboru daje

## LISTEK.

### Med knjigami in ljudmi.

pravica, iz deželnega premoženja zastaviti nekaj obligacij, toda le do najvišjega zneska 50.000 gld. gotovine.

III. Deželnemu odboru se naroča, pridobiti sklepom pod II. 1., 3. in 4. najvišje potrjenje. Nasveti fin. odseka se potrdijo.

Dalje nasvetuje finančni odsek sledeče resolucije:

1.) Deželnemu odboru se naroča, da sestavi načrt penzijskega statuta za deželne uradnike in služabnike ter ga predloži deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju, in da se pri sestavi načrta drži načela, da se bode penzijski sklad, ki se ima ustanoviti, praviloma zalagal iz deželnega zaklada n z doneski uradnikov in služabnikov.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da preiskuje, kako bi se preskrbeli boljši prostori za staveni urad in bi mar ne bilo misliti tudi na novo dvorano in druge potrebne prostore za deželni zbor?

3.) Deželnemu odboru se naroča, da naj se brez zamude obrne do visoke vlade s prošnjo, da bi prej ko mogoče državnemu zboru predložila načrt zakona glede državnih donoskov za napeljavno vode v one kraje dežele kranjske, kjer prebivalstvo gospodarstvu in zdravju svojemu na kvar trpi pomankanje vode.

4.) Deželnemu odboru se naroča, da poizveduje in se pouči o uspehih zakona z dne 26. oktobra 1887, št. 2 dež. zak. ex 1888. za agrarske operacije, ter o tem v prihodnjem zasedanju poroča in eventualno predlaga našim razmeram primerne spremembe tega zakona.

5.) Deželnemu odboru se naroča, da naj pretresa vprašanje, bi ne bilo dobro, za umetniške namene napraviti deželne štipendije, in da o tem poroča v prihodnjem zasedanju.

6.) Z ozirom na zagotovljeni ugodni uspeh dež. naklade na žganje v tekočem letu odmeri se za leto v nagrado poslujočemu osebju 5% od onega čistega dohodka, kateri po odbitih prvotnih remanencah presega 100.000 gld. Deželni odbor se pooblašča, da po svoji previdnosti razdeli to svoto med one pri pobiranju deželne naklade službujoče osebe, katere so se letos odlikovale po posebni spretnosti in točnosti. Iz tega zneska naj se plača tudi nagrada 160 gld. za akcesista Zvonimira Zora.

7.) Deželnemu odboru se naroča, da nadaljuje obravnavo z visokim finančnim ministerstvom v to svrhu, da se deželi v zakup dá užitnina o vinu, vinskem moštu in mesu po vsem Kranjskem, izvzemši mesto Ljubljansko, ter da za slučaj, ako bi zaviral sedaj veljavni državni zakon o užitninskem davku z dne 17. avg. 1862., drž. zak. št. 55, stori svoje korake, da se ta zakon postavodajnim potom primerno prenenadi.

8.) Deželnemu odboru se naroča, naj računsko zaključke za leto 1890. predloži deželnemu zboru sestavljene tako, da bode iz njih poleg letnega uspeha po zaporednih rubrikah razvidno vse blagajnično gibanje z aktivnimi in pasivnimi zastanki vred.

9.) Podaljšajo se naslednji v tekočem letu neporabljeni krediti:

- a) za osuševanje Ljubljanskega barja 40.000 gld.;
- b) za uravnavo vipavskih vodá 10.000 gld.;
- c) za cesto čez Vagensperk kredit 10.000 gld., v kolikor še ni porabljen;

Tudi nepričakovanemu gledalcu zastaja! je dih. V blaženem naudušenju poslušal je zvonki njen glas, zdaj šepetajoč kakor vetrec v cvetji, zdaj veselo se vznášajoč kakor pesem škrjancev, zdaj ganljivo, zdaj ljubeznivo, prodajnen s prvimi žarki gorečih občutkov v nedolžni, plemeniti duši. Občuduje je gledal prirojeno, živo njeno gibanje, polno ljubeznive gracije, v katerem se zrcala niti spomnil ni. Vlažne oči so se ji bliščale v naudušenju, vsa njena postava je bila videti, kakor bi se dvigala z zemlje, in pisana obleka, katero je zjutraj imenoval fantastično, bila je zdaj po roki poezije kakor našašča za njo izbrana.

Vaclav je vprašal samega sebe, stoji-li pred njim v istini deklica, katero je zjutraj nežni, tiho, sanjavo zagledal na hrbtu otožne sfinge?

Ko je končala, sedel je Jahoda še trenotek kakor okamnel, potem pa je zaploskal kakor besen z velikima rokama. Kmalu bi bil Vaclav z njim zaploskal.

Devojka je prisedla k njemu na posekano deblo in vsprejemala s tihim, žalostnim nasmehom njegove naudušene pohvale. (Dalje prih.)

d) za uravnavo Krke 1250 gld.

Konečno finančni odsek nasvetuje, da so s posameznimi točkami proračuna vred rešene dotične finančnemu odseku izročene prošnje.

K prvi resoluciji oglasi se k besedi poslanec Grasselli ter govori o petletnicah dež. uradnikov ter stavlja dostavek: V mirovino uradnikov naj se ušteevajo tudi petletnice.

Poročevalec Klun je proti dostavku, ker se bode itak predložil načrt pokojninskega zaklada.

Pri glasovanju vsprejme se predlog fin. odseka, dostavek posl. Grassellija pa se odkloni. Ostale resolucije vsprejmo se brez ugovora.

Finančni odsek je v marsičem spremenil prvotno predloženi proračun, v potrebnosti, kakor tudi pokritji deloma znižal, deloma povikšal nekatere nasvetovane zneske.

| Potrebščina znaša:                   | Redna   | Izredna | Skupaj  |
|--------------------------------------|---------|---------|---------|
| Troški deželnega zbora               | 14.514  | —       | 14.514  |
| Administrativni troški               | 51.225  | 300     | 51.525  |
| Troški za dež. posestvo              | 4.200   | —       | 4.200   |
| Za deželno-kulturne namene           | 6.360   | 33.350  | 39.710  |
| Za javno varnost                     | 25.816  | —       | 25.816  |
| Troški za zdravstvo                  | 7.957   | 400     | 8.357   |
| Za dobrodelne naprave                | 186.948 | 993     | 187.941 |
| Za pouk, omiko in do-brodelne namene | 177.791 | 15.270  | 193.061 |
| Za javne stavbe                      | 66.000  | 64.600  | 130.600 |
| Za priprego in vojaške namene        | 14.535  | —       | 14.535  |
| Za zgradbe                           | —       | 171.700 | 171.700 |
| Primankljaj dež. posojila            | 77.983  | —       | 77.983  |
| Različni troški                      | —       | 5.000   | 5.000   |
| Skupaj                               | 633.329 | 291.613 | 924.942 |

Pokritje znaša: I. Prihodki iz dež. posestva 41 070 gld. II. Prihodki iz javnih naslovov 3787 gld. III. Prihodki iz dež. zavodov 415 gld. IV. Različni dohodki: redni 6607 gld., izredni 10.791 gld. Skupno pokritje torej znaša 62.670 gld.

K IV. poglavju stavlja posl. dr. Vošnjak predlog: Naj se dovoli še 5000 gld. podpore občinam na Krasu za napravo vodovodov.

Posl. Kavčič podpira predlog ter omenja neko dogodbo s 4. prošnjami pod prejšnjim okrajnim glavarjem.

Posl. Pakiž govori o vodnih razmerah ter predlaga, naj se poviša subvencija za 3000 gld.

Po kratkem odgovoru poročevalca Kluna se vsprejme predlog finančnega odseka, a odklonita se predloga dr. Vošnjaka in Pakiža.

K VIII. poglavju stavlja posl. Murnik predlog: Dež. odboru se naroča, da se obrne do vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje, da popolni obrtno šolo v Ljubljani. — Predlog se vsprejme.

Pojedina poglavja se potrdijo in se pri končnem glasovanju potrdijo celotno vsi predlogi finančnega odseka.

Zaradi poznega časa postavijo se ostale točke na dnevni red prihodnje seje in se sklene seja ob 3/3. uro.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. novembra.

#### Poljaki in Rusini.

Poljaki v Galiciji so jako nevoljni, ker čutijo, da jih sedanji namestnik več tako odločno ne podpira, nego so jih prejšnji, deželni maršal se pa tudi ni

**Iz Litije** ob južni železnici 25. novembra. [Izv. dop.] Narodna pesem nekje pravi: „Na deželi je prav lušno živeti . . .“ itd. In res, kdor ne verjame, da je temu resnica, naj pride včasih k nam v Litijo, — sosebno, kadar imamo tukaj kakšno veselico. Prepričal se bode, da v glavnem mestu, kjer se preradi pričkate za malenkosti, nikdar ne pride primeroma toliko občinstva k narodnim veselicam, kakor pa pri nas. Zato smo pa tudi ponosni, videč, da je narodni ponos po manjših slovenskih krajih razvit v višji meri, nego pa v belej Ljubljani, kjer tujcem po „Prešernovem izreku“ še vedno bolj gre, kakor pa domačinom.

Litija sicer ni velik kraj, a znamenit po vnanjem in notranjem. Posebne pohvale vredna je zato, ker ima obilo tacihi ljudij v svoji sredi, ki so uneti za probujo naroda in povzdigo ubranega slovenskega petja. V ta namen si je tudi že pred leti ustanovila svoje pevsko društvo, ki prav pridno deluje in vrlo napreduje. Pretečeno nedeljo 23. t. m. priredilo je to društvo prav lepo veselico z marljivo odbranim vspehom na korist društveni zastavi, ki je odbor namerava prihodnjo pomlad napraviti. Na ta večer zbralo se je v g. Ljud. Treota prostorih („na pošti“) toliko odličnega občinstva, da, kdor je prišel pozneje, ni dobil prostora; akoravno so sobe prostorne. Litijsko pevsko društvo pa tudi sme s ponosom gledati na izid tega koncerta, kajti tako ubranega in močnega zbora tukaj še nismo nikoli videli; nastopilo je namreč 16 pevcev in 5 pevk v mešanih zborih.

Vse točke izvršile so se precizno in v popolno zadovoljnost občinstva. Sosebno nas so zopet iznenadile brdke pevkine, izmed kojih nam je še posebnost pohvalno omeniti „Litijski trifolium“ (sestrice Koblarjeve); jedna od teh, gospica Kristina, je nam prišla pomagat s svojim lepim glasom celó z daljnega Krškega, za kar jej za njeno požrtovalnost izrekamo na tem mestu prisrčno zahvalo. Isto tako lepa hvala gospicam sestram, Milki in Minki, kakor tudi gospici Podkrajšek in gospej neimenovanej za trud in sodelovanje!

Izmed raznih točk ne vem, katere bi bolj pohvalil, ker vse so se izvršile izbornost, naj mi bode vendar dovoljeno omeniti samospev „Ružici“ s spremljevanjem na glasovirju, v kojem se je odlikovala s svojim nežnim in milo donečim sopranom gospica Milka Koblarjeva; pri tej priliki moramo tudi pohvalno omeniti njenega spremljevalca našega organista g. Drag. Pascottija, ki se je vrlo odlikoval. Dalje nas je prvikrat tu v Litiji s svojim izvrstnim igranjem na gosli presenetil in očaral g. učitelj Hugon Plhak mlajši iz Toplice pri Zagorji. Igral je teško kompozicijo „Fantasie-Ballet“ od C. D. Beriota s tako lahkoto in gotovostjo, da smo vsi kar strmeli. „Ako bode mladi, gospod nadaljeval, postane sčasoma pravi goslarški mojster. Nadejamo se, da nam bode prilika dana, še večkrat slišati ga! Prav lepo se mu zahvaljujemo, da se je potrudil k nam v Litijo. Njegov sotrudi na glasovirju, že omenjeni domači orgljavač še je prav dobro držal. Obema mladima gospodoma želimo na pričetem polji obilo uspehov.

Da pa ostalim sodelujočim pevcem pri zadnji veselici ne storimo kake krivice, omenjamo le toliko, da so se vsi vrlo obnesli, dokaz temu burno odobravanje, da so se skoro vse točke morale ponavljati. Šaljiv čvetospev „Kitajska“ pa je mej poslušalci prouzročil obilo smehu, v kojem so se gospodje: Coclig, Černe Aug., Badiura in Černe Pavel posebno odlikovali.

Da je pa sploh toliko pevskih močij nastopilo, imamo se zahvaliti nekaterim gospodom učiteljem bližnje okolice, ki so na povabilo g. pevovodje zadovoljno prihiteli pomagat. Vsem tem gospodom (Lužar od Sv. Lamberta, oba Plhaka iz Toplice pri Zagorji), kakor tudi domačima novima gospodoma Jeločniku in Vidmarju, izrekamo srčno zahvalo, ter jih prosimo, da bi nam še dalje zvesti ostali in privabili tudi drugih novih močij (Tu nam je omeniti, da nam so za prihodnjo pevsko veselico obljubili še drugi g. učitelji sodelovati.) Potem bode naše pevsko društvo v tem oziru zauzemalo jedno prvih mest na Slovenskem.

Predno završim današnji dopis, naj le še omenim, da so bili pri zadnji veselici zastopani vsi stanovni v prav obilnem številu. Opazili smo tudi mnogo tujcev iz Šmartnega, Zagorja, Ljubljane, Vač in celo nekaj s Krškega, očitno, da naše pevsko društvo uživa splošne simpatije ne le doma, temveč tudi po sosednjih krajih.

Dohodkov imelo je društvo okroglih 50 gld. Lepa vsota za Litijo! Še par tacihi veselice — in društvo bode imelo svojo zastavo. Vsem, ki nas pri tem podvzetji podpirale, izrekamo iskreno zahvalo, ter Vas prosimo, da nam še dalje zvesti ostanete. Bog! —

**Iz litijskega šolskega okraja** 24. novembra. [Izv. dop.] (Prvi občni zbor učiteljskega društva za litijski šolski okraj.) V 19. dan t. m. sklical je začasni odbor tega društva učiteljstvo in drugo razumništvo slovensko k „prvememu občnemu zboru“ v Litijo. Lepo število učiteljev in tudi nekaj učiteljic zbralo se je k temu zborovanju. Začasni predsednik g. nadučitelj G. Ravnikar konstatuje sklepčnost zborovanja, ker je bilo nad dve tretjini pravihi udov navzočih ter v daljšem in jedrnatem nagovoru prav prisrčno nazdravlja vse došle kolege in kolegije, pozivljajoč jih, da vsi zbrani takoj v začetku zborovanja svojemu varitelju novih šolskih postav, presvetlemu vladarju Frančišku Jožefu, dalje presvetli cesarici, koje imendan danes obhajamo, kakor tudi celi cesarski rodbini zakličemo trikratni „živio“ in „slava“, kar se je tudi z naidušenjem storilo. Na to g. predsednik dalje govori nekako tako-le:

„Odkar imamo učitelji novo državno šolsko postavo z dné 14. maja 1869. l. v veljavi, trudili so se pravi šolniki po vseh krajih oziroma okrajih širne Avstrije pouzdigmit šolstvo na korist raznim narodom. Ti so se z združenimi močmi borili in se še vedno borimo za boljše materijalno stanje vsega učiteljstva, ki nikakor ni tako, kakoršno bi moralo biti po božjih in človeških postavah. Resnične so besede, ki nam jih direktorij „Zveze slovenskih učiteljskih društev“ s Krškega v pozdravu in pozivu k pristopu k našemu društvu pisal: „ . . . Sloge nam učiteljem je posebno v sedanjem času potreba, ko se nimamo le boriti proti svojim narodnim sovražnikom, temuč ker nam ustajajo v Slovincih samih nasprotniki; naši prijatelji pa vedno postajajo bolj mlačni in redki. Resničen bode kmalu izrek, da slovenski naroden učitelj nima nobenega pravega prijatelja“. Zato so pa ravno učiteljska društva neobhodno potrebna, da se zbiramo, posvetujemo, dalje izobražujemo — ter kar je še največ potrebno, odbijamo od sebe krivične napade svojih zagrizenih nasprotnikov, naj že prihajajo od katere koli strani. . . . Iz tega pač razvidimo, da nam je treba složnega delovanja: „vsi za jednega in jeden za vse“, naj bode vodilo našemu novemu društvu. Izmed raznih točk v naših pravilih so eminentne važnosti tri namreč: a) društvo naj posebno goji zanemarjeno sadjarstvo po naših krajih; b) pospešuje lepo ubrano slovensko petje in c) po močeh skrbi za primerne spomenike umrlim pravim ubogim društvenikom. Res, lepo nalogo si je novo društvo napisalo na barjak svoj; zavoljo tega pa vse učiteljstvo pozivljamo k složnemu delovanju, proseč ga, da po svojih krajih mej prijatelji šole (če jih je sploh še kaj?) nabirajo podpornike, da nam je potem mogoče povoljno svojo težavno nalogo rešiti. —

Mnogo zanimljivega je še dalje g. govornik omenjal „pro domo“, kar pa za zdaj ne moremo v javnem listu priobčiti. Le toliko rečemo, da so bile besede resnične in povsem opravičene; zato so pa tudi vsi prisotni g. govorniku glasno pritrjevali. Želimo le, da bi se naše želje v kratkem uresničile.

O delovanju začasnega odbora od ustanovitve društva do prvega občnega zbora poročal je prejšnji poročevalec na kratko, kako in s kakimi pogoji se je društvo sploh ustanovilo. Sicer je pa to že vsem bilo iz časopisja znano, zato se je prešlo k naslednji točki: volitev društvenega vodstva (odbora) za bodoče leto. V odbor so bili soglasno voljeni trije odborniki, biv

je zavist župnika Kneippa, ki v svojem glasilu „Wörthofener Blätter“ ne piše baš laskavo o Kochu in o njegovem zdravljenju sušice. Kneipp misli, da novo zdravilo ni nič drugega, nego nov natis „Pasteurizma“ in da bi bila prava nesreča za človeštvo, ko bi se Kochova metoda razširila. Dasi se Kochova metoda jako dobro obnaša za zdravljenje „lupus“-a (razjedajočih lišajev), ima vendar župnik Kneipp tudi za to le pomilovanje. On sam da je že nebrojno število tacihi lišajastih bolnikov ozdravel brez drugega sredstva, nego mazila, sestavljenega od ilovice, vode in jesiha, katero mazilo pa ne stane skoro prav nič, ne pa 25 mark, kakor pri Kochu. Kneippovo mnenje je vsakakor zanimivo.

— (Z Dunaja) se nam piše, da je v splošni bolnici vse polno jetičnih bolnikov, ki so prišli iz raznih krajev, nekateri jako daleč, da bi bili deležni dobrot Kochovega novega zdravila. Samo v terek zglasilo se je več stotin tacihi bolnikov.

— (Vreme.) Po noči je zmrznilo, po dnevu pa sneži in snežna odeja je že več centimetrov debela. Začelo je pravo zimsko vreme.

— (Potres) bil je včeraj zjutraj ob 5. uri 35 minut v Zagrebu. Trajal je dve sekundi, a bil jako neznaten.

— (V Žužemberku) bil je v nedeljo zvečer ogenj. Pogorel je eden kozolec in jedna hiša. Gasilci so kaj izborno delali, da so ogenj omejili na ta dva predmeta. Obširnejši dopis jutri.

— (Razpisana) je župnija v Št. Vidu nad Ljubljano. Prošnje do 12. decembra.

### Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

**Celovec 27. novembra.** Slavnost v spomin Einspielerju velikanska. Udeležba navzlic neugodnemu vremenu ogromna. Duhovščine, mestnih in kmetskih narodnjakov tolika obilica, da prostorne Sandwirthove dvorane pretesne. Slavnostni govor, deklamacija, petje opernega pevca Nollja in Ljubljanskih čitalniških pevcev izborna. Mnogo naučenih govorov in napitnic. Splošna zadovoljnost na sijajnem izidu prelepe slavnosti. Mnogo brzojavnih pozdravov.

**London 27. novembra.** Na shodu parnellističnih poslancev večina ni sklenila, da bi se Parnell moral umakniti iz javnega življenja.

**Karlovi Vari 26. novembra.** Škoda po povodnji cenil se na dva milijona goldinarjev. Veliko trgovcev in obrtnikov uničenih, ker jim je voda vse blago odnesla ali pa pokvarila.

**Draždane 26. novembra.** Laba je preteklo noč silno narasla.

**Belgrad 26. novembra.** Državni proračun za l. 1891. kaže 57 milijonov dinarjev, nepokriti primanjkljaj 1,526.000 dinarjev. Mej troški nahaja se potrebaščina za državni dolg z 19 milijoni, vojni budget 9<sup>8</sup>/<sub>10</sub> milijona.

**Pariz 26. novembra.** Prijeli so Poljaka z imenom Dombrovski in ga na prefekturi strogo zaslilašali. Ni se še dognalo, da bi bil identičen s Padlevskim. Ker je pa v resnici zapleten v nihilistično gibanje, preiskalo se je danes njegovo stanovanje, katero se organizirano straži.

**Altona 27. novembra.** Na tisoče broječ shod cigarskih delavcev je sklenil, da se glede tovaru, kjer delavce strahujejo, izreče zapor. Vsled tega puste celo hišni delavci namočen tabak ležati, ne da bi ga izdelovali. Komisija za določbo mezde dobila neomejeno pooblastilo. Veliko delavcev odpotovalo.

## Razne vesti.

\* (Trdnjava Temesvar) se bode opustila. Po sklepu občinskega zbora bodo se v sporazumni z vojaškim erarjem najprej podrla trdnjavska vrata. Občinstvo pozdravlja ta sklep z veseljem. Temesvarska trdnjava obstoji izza dobe princa Evgena, ki je mesto Turkom odvezel. Leta 1849. so madjarski ustaši to trdnjavo brez uspeha oblegali.

\* (Nov kanal v Rusiji.) Začela so se dela za kanal, s katerim se bode Neva zvezala z Volgo, Kaspijsko morje z Baltičkim morjem. Troški za ta kanal proračunjeni so na 12<sup>1</sup>/<sub>2</sub> milijona rubljev, a bodo dobro naloženi, ker se bode po novi vodni poti izvažalo žito iz sredine Rusije naravnost v Peterburško pristanišče.

\* (Igrališče v Monte Karlu.) Iz Nizze se piše, da se je v Monte Karlu dne 29. m. m. umoril mlad a odlični Japonec. Ustrelil se je trikrat z revolverjem, a ker še ni bil mrtev, skočil je skozi okno na ulico in se popolnoma pobil. Ta nesrečnej je v tednu dnij zaigral 1.300.000 frankov. To je letos že 37. samomor v Monte Karlu, vsi zaradi nesrečne igre.

**„LJUBLJANSKI ZVON“**  
stoji  
za vse leto gld. 4.60; za pol leta  
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

### Zahvala.

Po svoji darežljivosti obče znani blagorodni gospod Josip Gorup, blagovodja je tukajšnji šoli podariti 25 gld. v korist učnim pripomočkom. Za ta velikodušni dar se najtopleje zahvaljuje šolsko vodstvo.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1890.

Julija Moos,  
voditeljica mest. dek. šole  
pri Sv. Jakobu.

### Vojaci:

26. novembra.

Pri **Malič**: Fürsattel iz Brna. — Mandl Deutsch, Zehler, Albrecht z Dunaja. — Petković z Vrhnike. — Baron Lazzarini, baron Buschman iz Gradca. — Skumović, Lavrič iz Trsta.

Pri **Slonu**: Weiss z Dunaja. — Mattersdorfer z Reke. — Perko s Ptuj. — Lenarčič z Vrhnike. — Klemenčič iz Beljaka. — Bothe iz Gradca.

Pri **južnem kolodvoru**: Wrančič iz Metlike. — Gärtner iz Litije.

### Meteorološko poročilo.

| Dan      | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura | Vetrovi  | Nebo | Mokrina v mm. |
|----------|----------------|------------------------|-------------|----------|------|---------------|
| 26. nov. | 7. zjutraj     | 721.9 mm.              | 0.6° C      | brezv.   | obl. | 4.20 mm.      |
|          | 2. popol.      | 724.1 mm.              | 1.2° C      | sl. szh. | obl. |               |
|          | 9. zvečer      | 728.6 mm.              | -1.4° C     | sl. svz. | obl. | snega.        |

Srednja temperatura — 0.1°, za 2.4° pod normalom.

### Dunajska borza

dne 27. novembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

|                              | včeraj                           | danes           |
|------------------------------|----------------------------------|-----------------|
| Papirna renta                | 88.20                            | 88.45           |
| Srebrna renta                | 88.20                            | 88.45           |
| Zlata renta                  | 107.60                           | 107.70          |
| 5% marena renta              | 101.30                           | 101.50          |
| Akcije narodne banke         | 97.7                             | 98.0            |
| Kreditne akcije              | 29.75                            | 29.80           |
| London                       | 115.30                           | 115.15          |
| Srebro                       | —                                | —               |
| Napol.                       | 9.10 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> | 9.10            |
| C. kr. cekini                | 5.45                             | 5.46            |
| Nemško marko                 | 56.50                            | 56.50           |
| 4% državne srečke iz l. 1864 | 250 gld.                         | 130 gld. 25 kr. |
| Državne srečke iz l. 1864    | 100                              | 183             |
| Ogerska zlata renta 4%       | —                                | 101             |
| Ogerska papirna renta        |                                  |                 |